

**MOBILE APPLICATION LOCALIZATION:
THE CASE OF WHATSAPP MESSENGER**

Mobil Uygulama Yerelleştirme: Whatsapp Messenger Örneği

Mehmet Cem ODACIOĞLU¹

Fadime ÇOBAN ODACIOĞLU²

Abstract

Since 1980s, with the popularization of computer technologies in a way encompassing ordinary users, software localization industry has appeared and by expanding its effect area over time and with the arrival of new technologies, web localization and game localization industries have also emerged, thanks to the huge dimension of internet and gaming sector. Especially since the year 2000, when the millenium age began to take place, smart phones have also been popularized instead of ordinary mobile phones. The rapid development of nanotechnology means that as computers begin to reach the consumers in mobile phone sizes, they no longer need desktops or even laptops to follow their daily chores. In this study, we provided information on the localization of mobile device applications that enable consumers to do their daily chores, to pay bills and communicate with each other, and even to watch videos and play games. In the study we also compared the foreign language and localized versions of the mobile communication program entitled Whatsapp Messenger in terms of the employed strategies and approaches and as a result it was seen that fidelity based translation approach was adopted.

Key Words: Localization, mobile device application localization, small device localization, whatsapp messenger, whatsapp messenger localization.

Öz

1980'lerden itibaren bilgisayar teknolojilerinin evlere kadar girmeye başlamasıyla ortaya çıkan yazılım yerelleştirme etki alanını bilim ve teknolojinin gelişmesine bağlı zamanla genişletmiş ve özellikle internetin ve oyun sektörünün muazzam boyutlara ulaşmasıyla web ve oyun yerelleştirme türleri de ortaya çıkmıştır. 2000'li yıllardan itibaren milenyum çağının yaşanmaya başlamasıyla da normal tuşlu cep telefonları yerini akıllı telefonlara bırakma sürecine girmiştir. Nano teknolojinin hızla gelişmesi, bilgisayarların cep telefonu boyutlarında tüketicilere ulaştırılmaya başlanmasıyla artık kullanıcıların gündelik işlerini takip ederken masaüstü ve hatta dizüstü bilgisayarlara ihtiyacı kalmamıştır. Bu çalışmada, tüketicilerin gündelik hayatlarını kolaylaştıran, banka ödemesi yapmasını, birbiriyle iletişim kurmasını ve hatta video izleyip oyun oynamasını sağlayan mobil cihaz uygulamalarının yerelleştirilmesi hakkında bilgiler verilmiş ve mobil iletişim programı olan Whatsapp Messenger'in yabancı dil ve yerelleştirilmiş versiyonu birbiriyle

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Bartın Üniversitesi, Çeviribilim Bölümü, İngilizce Mütercim Tercümanlık, cedodacioglu@bartin.edu.tr

² Dr. Öğr. Üyesi, Bartın Üniversitesi, Çeviribilim Bölümü, İngilizce Mütercim Tercümanlık, fcoban@bartin.edu.tr

kıyaslanarak yerelleştirme sürecinde hangi yöntem ve stratejilerin belirlendiği ortaya çıkarılmış ve Whatsapp Messenger'in çevirisinde aslına sadık bir yaklaşımın benimsendiği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Yerelleştirme, mobil cihaz yerelleştirme, cihaz yerelleştirme, whatsapp messenger, whatsapp messenger yerelleştirme.

Giriş

1980'lerden itibaren bilgisayar teknolojilerinin evlere kadar girmeye başlamasıyla ortaya çıkan yazılım yerelleştirme etki alanını bilim ve teknolojin gelişmesine bağlı zamanla genişletmiş, özellikle internetin ve oyun sektörünün muazzam boyutlara ulaşmasıyla web ve oyun yerelleştirme türleri de ortaya çıkmıştır. 2000'li yıllardan itibaren milenyum çağıyla birlikte da normal tuşlu cep telefonlarının yerini akıllı telefonlar almıştır. Nano teknolojinin hızla gelişmesi, bilgisayarların cep telefonu boyutlarında tüketicilere ulaştırılmaya başlanmasıyla artık kullanıcıların gündelik işlerini takip ederken masaüstü ve hatta dizüstü bilgisayarlara ihtiyacı kalmamıştır. Bu çalışmada, tüketicilerin gündelik hayatlarını kolaylaştıran, banka ödemesi yapmasını, birbiriyle iletişim kurmasını ve hatta video izleyip oyun oynamasını sağlayan mobil cihaz uygulamalarının yerelleştirilmesi hakkında bilgiler verilecek ve mobil iletişim programı olan Whatsapp Messenger'in yabancı dil ve yerelleştirilmiş versiyonu birbiriyle kıyaslanarak yerelleştirme sürecinde hangi yöntem ve stratejilerin belirlendiği ortaya çıkarılacaktır. Böylelikle ticari amaç güden veya kullanıcılara yönelik hizmet veren mobil cihaz uygulamalarında kullanılacak yöntem ve stratejiler hakkında da bilgiler verilecektir. Çalışmada uygulanan yöntem betimleyici olup aşağıdaki araştırma sorunlarının yanıtları aranmaktadır:

1. Mobil cihaz uygulaması bir çeşit yerelleştirme midir?
2. Küçük cihaz yerelleştirme nedir?
3. Mobil cihaz yerelleştirmenin diğer yerelleştirme türlerinden farkı nedir?
4. Mobil cihaz yerelleştirmesinde kullanılacak yöntem ve stratejiler nelerdir?

Çalışmanın birinci bölümünde kısaca yerelleştirmenin tanımı ve özellikleri hakkında bilgi verilecek olup ikinci kısımda mobil cihaz uygulaması yerelleştirme türüne değinilecek ve çalışmanın çekirdeğini oluşturan üçüncü kısımda ise whatsapp messenger'in ortaya çıkışına değinilerek yerelleştirilmiş Türkçe versiyonu orijinaliyle kıyaslanacak ve uygulanan yöntem ve stratejiler tartışılacaktır.

Yapılan literatür taraması sonucunda çalışmanın Whatsapp Messenger'in Yerelleştirilmesiyle ve mobil cihaz yerelleştirilmesi alanıyla ilgili öncü çalışmalardan olmasından dolayı kaynaklar sınırlı kalmış ve ilgili alan bu çalışmayla doldurulmaya çalışılmıştır. Çalışmanın bundan sonraki çalışmaları teşvik edeceği umulmaktadır.

Yerelleştirme Endüstrisi ve Yerelleştirmenin Özellikleri

1980'li yılların sonunda bilgisayar teknolojilerinin sıradan ev kullanıcılarına ulaşmasıyla kullanıcıların gündelik işlerini kolaylaştırmak amacıyla yazılımlara ihtiyaç duyulmaya başlanmıştır. Şirketlerin yazılım ürününü sadece orijinal dilinde yayınlamak yerine tüm dünyada farklı yerelleştirilmiş versiyonlarıyla aynı anda piyasaya sürerek kâr elde etme düşüncesi yazılım yerelleştirmesini ortaya çıkarmıştır. Bir diğer ifade ile yazılım ve donanım geliştiricilerinin uluslararası düzeyde genişlemek istemesi uluslararası pazarlarda ürünlerin yerelleştirilme ihtiyacını tetiklemiştir. Bazı firmalar ürünlerini yerelleştirmek üzere kurum içi çevirmenler istihdam edilmiş bazıları da bu işi dış

kaynaklı olarak devam ettirmiştir (bkz. Esselink, 2003: 22). Sonrasında yerelleştirme türleri genişlemiş ve internetin gündelik hayatımıza girmesiyle web yerelleştirme, oyun sektörünün teknolojik gelişmelere paralel şekilde yükselmesiyle de video oyun yerelleştirme ortaya çıkmıştır. Günümüzde akıllı telefonların artması ve herkes tarafından kullanılmasıyla da tıpkı yazılım yerelleştirmesinde olduğu gibi yeni bir yerelleştirme alanı ortaya çıkmıştır. Bu alanı Crespo (2013) küçük cihaz yerelleştirme ya da mobil uygulama yerelleştirmesi olarak tanımlar.

Pym'in belirttiği gibi İsviçre merkezli olarak kurulan LISA (Localization Industry Standards Association) yerelleştirmeyi şu şekilde tanımlar: "Yerelleştirme, bir ürünü satılıp kullanılacağı yerel kitleye dilsel ve kültürel olarak uygun şekilde aktarmaktır" (2004: 29). Anastasiou ve Schäler ise yerelleştirmeyi dijital içeriğe ait içerik ve bileşenlerin yabancı bir pazar alanına dilsel ve kültürel olarak adapte edilmesi olarak tanımlar (2010, "Translating Vital Information: Localisation, Internationalisation").

Yerelleştirme üç aşamadan meydana gelir. Bunlar sırasıyla:

1. Uluslararasılaştırma
2. Yerelleştirme
3. Küreselleştirme

Uluslararasılaştırma aşaması ürün tasarım ve geliştirme safhasında ortaya çıkar. Bu aşamada yerelleştirilecek ürüne ait içerik ve bileşenlerdeki kültürel unsurlar nötr hale getirilir, bir diğer ifade ile standart hale getirilir. Bunun yapılmasındaki amaç ürünün daha kolay yerelleştirilmesini sağlamaktır (ayrıca bkz. Pym, 2014:119-120).

Yerelleştirme aşaması adında da belli olduğu gibi uluslararasılaştırılan içeriğin dilsel, kültürel ve teknik olarak yerelleştirilmesidir. Uluslararasılaştırılmayan bir ürünün yerelleştirilmesi yapılamaz (bkz. Yazıcı, 2007: 124-125).

Küreselleştirme aşaması da yerelleştirilen ürünün ekonomik kâr elde etmek amacıyla bütün dünyada aynı anda piyasaya sürülmesi esasına dayanan bir mantıkla satışların küresel hale getirilmesi için yapılır. Kısacası yerelleştirme büyük bilgisayar şirketlerinin kâr sağlaması amacıyla ortaya çıkan bir endüstridir.

Yerelleştirmenin bazı adımları Esselink'e göre şöyle belirlenmiştir:

1. Proje yönetimi
2. Çeviri adımı ve Yazılım Mühendisliği; web sayfası ya da yerelleştirilebilir içeriğin çevrilmesi ve mühendislik işlemleri.
3. Belgelerin çevrilmesi adımı ve masaüstü yayıncılık
4. İçerik unsurlarının veya multi medya içeriğin çevrilmesi ve birleştirilmesi.
5. Yerelleştirilmiş içeriğin işlevsellik testi: yazılım, oyun ya da web yerelleştirme (2000:3).

Mobil Cihaz Uygulaması Yerelleştirme

Mobil cihaz uygulaması yerelleştirme Crespo tarafından üç yerelleştirme türüne dördüncü olarak eklenmiştir. Crespo bu yerelleştirme türü için küçük cihaz yerelleştirme adını da verir (Crespo, 2013). Bunun nedeni mobil cihaz yerelleştirmesinin salt cep telefonu uygulamalarıyla sınırlı olmamasıdır. Bir diğer ifade ile cep telefonun tüm

özellileri (depolama, kamera, müzik vb.) yerelleştirilebilir olduğundan Crespo dördüncü türe bu genel adı (küçük cihaz yerelleştirme) vermiş olabilir.

Mobil cihaz uygulamaları her geçen gün çeşitlenmekte ve bu uygulamalar Iphone için Apple Store; Android telefonlar için de Google Store'da ya ücretli ya da ücretsiz olarak satılmaktadır. Ücretsiz olarak satılanlar genelde amatörler tarafından geliştirilen uygulamalardır. Bunlar hobi amacıyla veya içerisine birtakım reklamlar yerleştirilerek para kazanma esasına göre yapılır. Ücretli olanlarda ise geliştiriciler ürünün tüm özelliklerinin kullanıma açılmasını sağlar. Ücretsiz versiyondaki kısıtlanma ücretli olan versiyonda kalkar ve reklam da genelde yer almaz. Hangi programı indireceğine kullanıcı ihtiyaç ve beklentilerine göre kendisi karar verir. Bu marketlerde büyük şirketlerin para kazanma veya popülerlik sağlamak amacıyla yayınladığı mobil cihaz uygulamaları da mevcuttur. Bunlardan biri de Facebook şirketinin satın aldığı Whatsapp Messenger uygulamasıdır.

Whatsapp Messenger'ın Kısa Bir Tarihi

WhatsApp Messenger, akıllı telefonlar için üretilen güvenlik düzeyi yüksek uçtan uca şifreli bir şekilde mesajları ileten bir uygulamadır. Whatsapp Messenger ile kullanıcılar birbirine fotoğraf veya video gönderebilir, görüntülü veya sesli görüşebilir, gruplar kurarak kendi aralarında düşüncelerini paylaşabilir ve birbirleriyle ücretsiz olarak mesajlaşabilirler. Whatsapp messenger'ın çalışabilmesi için bir internet bağlantısı yeterlidir.

WhatsApp, 2009 yılında, eski iki Yahoo çalışanı Brian Acton ve Jan Koum tarafından kurulmuştur. Kaliforniya, Mountain View merkezli olan WhatsApp Inc. Şubat 2014'te yaklaşık 19,3 milyar ABD Doları karşılığında Facebook tarafından satın alınmıştır. Şubat 2016'ya kadar, WhatsApp bir milyardan fazla kullanıcıya sahipti ve o sırada en popüler mesajlaşma uygulamasıydı³.

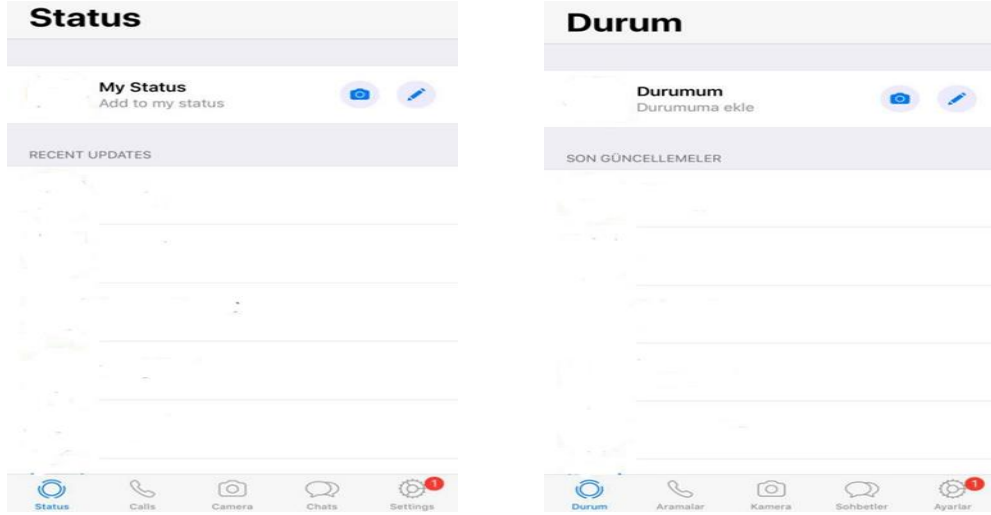
Whatsapp Messenger'ın Orijinali ve Yerelleştirilmiş Versiyonunun Çeviri Yöntem ve Yaklaşımları Açısından Karşılaştırılması⁴

Bu bölümde Whatsapp messenger'ın İngilizce ve Türkçe versiyonları kıyaslanarak, yerelleştirme süresince alınan karar ve stratejiler tespit edilmeye çalışılacaktır. İnceleme Whatsapp Messenger'ın son sürümü üzerinden gerçekleştirilmiştir. Whatsapp 40'dan fazla dilde kullanılabilir. Genel kural olarak da telefonda ayarlanmış dil üzerinden hizmet vermektedir. Çalışmada ana menüler resimler halinde gösterilmiş ancak alt menüler ise resim olarak gösterilmeden direkt olarak İngilizce ve Türkçe karşılıkları yönünden ele alınmıştır.

³ Whatsapp Hangi Ülkenin, Kimin", <http://www.ilkkimbuldu.com/whatsapp-kimin/> 2016; 2018). **Erişim:**20.08.3028

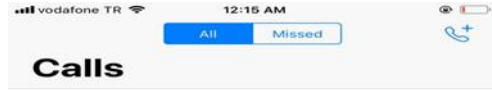
⁴ Bu alanda yapılan çalışmalarla ilgili kaynak az olduğundan, bu çalışmanın öncü çalışmalarından biri olacağı düşünülmektedir.

Resim 1.

Whatsapp Messenger'ın ilk menüsüne bakıldığında yapılan aktarımın birebir aynı olduğu görülmektedir. “My Status” için “Durumum”; “Add to my status” için “Durumuma ekle”; “Recent Updates”; için “Son Güncellemeler”; “Status” için, “Durum”; “Calls” için, “Aramalar”, “Camera” için, “Kamera”, “Chats” için, “Sohbetler”, “Settings”; için “Ayarlar” şeklinde bir aktarım söz konusudur.

Resim 2.

To place a WhatsApp voice or video call, tap at the top and select a contact.

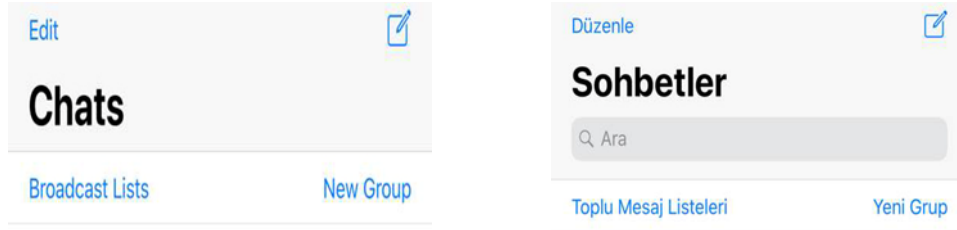

Görüntülü veya sesli WhatsApp araması yapmak için, tepedeki tuşuna dokunun ve kişi seçin.

Resim 2’de görüldüğü gibi yerleştirme yine birebir yapılmıştır. Türkçe’de “Calls” için “aramalar”; “to place a Whatsapp voice or video call, tab at the top and select a contact” için “Görüntülü veya sesli Whatsapp araması yapmak için tepedeki... tuşuna dokunun ve kişi seçin” ifadesi tercih edilmiştir.

Resim 3.

Resim 3’ten de görüldüğü üzere “edit” için karşılık olarak “düzenle” kullanılmıştır. “Chats” için “Sohbetler”; “Broadcast Lists” için “Toplu Mesaj Listeleri” ve “New Group” için “Yeni Grup” şeklinde bir aktarım yapılmıştır. Yine içeriğin doğrudan sözcüğü sözcüğüne aktarıldığı görülmektedir.

Resim 4

İngilizce ve Türkçe ana menüler karşılaştırıldığında “settings için “ayarlar; “Starred Messages” için “Yıldızlı Mesajlar”; “WhatsApp Web/Desktop” için WhatsApp Web/Masaüstü”; “Account” için “Hesap”; “Chats” için “Sohbetler”; “Notifications” için “Bildirimler”; “Data and Storage Usage” için “Veri ve Depolama Kullanımı”, “Help” için “Yardım” ; “Tell a friend” için ise “Arkadaşına Öner” sözcüğünün tercih edildiği görülmektedir. Çoğunlukla kelimelerin bire bir aktarımı söz konusudur. Ancak “tell a

friend” ifadesinin aslında birebir karşılığı “arkadaşına anlat” demektir. Bunun yerine daha güzel bir ifade olarak “arkadaşına öner” tercih edilmiştir.

Ayarlar sekmesindeki yıldızlı mesajlar İngilizce alt menüsünde “No Starred Messages: Tap and hold and message to star it, so you can easily find it later” ifadesi yer almaktadır. Bunun Türkçesi “Yıldızlı Mesaj Yok: herhangi bir mesajı yıldızlamak için mesajla dokunun ve basılı tutun, böylece daha sonra kolayca bulabilirsiniz” şeklinde aktarılmıştır. Dolayısıyla burada da kelimesi kelimesine bir aktarım söz konusudur.

Ayarlar (Settings) sekmesindeki WhatsApp Web/Desktop İngilizce alt menüsünde ise “Go to web.whatsapp.com on your computer and scan the QR code” ile “Can’t scan the code? Exit and relaunch the app” ifadeleri yer almaktadır. Bunların Türkçe versiyonları içinde sadece “Bilgisayarınızdan web.whatsapp.com adresinize gidin ve QR kodunu tarayın” ifadesinin çevrildiği görülmektedir. Diğer İngilizce ifadenin çevirisine rastlanılmamıştır. Ancak bu ifade genel izlenen prosedürde olduğu gibi sözcüğü sözcüğüne bir yaklaşımla aktarılsaydı “QR kodunu tarayamıyor musunuz? Çıkış yapın ve uygulamayı yeniden başlatın” şeklinde çevrilmesi gerekirdi.

Hesap (Account) alt sekmesinin İngilizce halinde “Privacy”, “Security”, “Two Step Verification”, “Change Number”, “Request Account Info” ve “Delete my Account” ifadeleri yer almaktadır. Bunların Türkçe versiyonları ise sırasıyla “Gizlilik”, “Güvenlik”, “İki Adımlı Doğrulama”, “Numara Değiştir”, “Hesap Bilgilerini İptal Et”, “Hesabımı Sil” şeklindedir. Burada da sözcüğü sözcüğüne aktarım söz konusudur.

Sohbetler (Chats) İngilizce alt sekmesinde ise “Chat Wallpaper”, “Save to Cameral Roll”, “Chat Backup”, “Archive All Chats”, “Clear All Chats”, “Delete All Chats” ifadeleri yer almaktadır. Bunların Türkçe versiyonları “Sohbet Duvar Kağıdı”, “Film Rulosuna Kaydet”, “Sohbet Yedeği”, “Tüm Sohbetleri Arşivle”, “Tüm Sohbetleri Temizleyin”, “Tüm Sohbetleri Silin” şeklinde aktarılmıştır. Aktarımda bazı sorunlar göze çarpsa da⁵ genel olarak anlaşılabilirlikte bir sorun görünmemektedir ve aktarım içerik odaklı olarak sözcüğü sözcüğüne yapılmıştır.

Bildirimler (Notifications) İngilizce alt sekmesinde ise “Show Notifications”, “Sound”, “Group Notifications”, “Show Notifications”, “In-App Notifications (Banners, Sounds, Vibrate)”, “Show Preview (Preview message text inside new message notifications)”, “Reset Notification Settings (Reset all notification settings, including custom notification settings for your chats)” ifadeleri yer almaktadır. Bunların Türkçe karşılıkları sırasıyla “Uyarıları Göster”, “Ses”, “Grup Bildirimleri”, “Uyarıları Göster”, “Uygulama İçi Bildirimler (Başlıklar, Sesler, Titreşim)”, “Ön izlemeyi göster (yeni mesaj bildiriminde mesajların ön izlemesini gösterir)”, “Bildirim Ayarlarını Sıfırla (Özel bildirim ayarları dahil olmak üzere tüm bildirim ayarlarını sıfırla)”dır. Burada da içerik odaklı bir aktarım seçilmiştir. Yalnız ilk başta “notifications” ifadesi için “bildirim” yerine Türkçe’de “uyarılar” karşılığı seçilmiş sonraki kısımlarda ise “bildirim” denmiştir.

“Veri ve Depolama Kullanımı” İngilizce alt sekmesinde ise “Media Auto Download”, “Photos”, “Audio”, “Videos”, “Documents”, “Reset Auto-Download Settings” (Voice Messages are always automatically downloaded for the best communication experience), “Call Settings”, “Low Data Usage” (Lower the amount of data used during a WhatsApp call on cellular.), “Network Usage” ve “Storage Usage” ifadeleri yer almaktadır. Bunların

⁵ Aktarımda emir cümlesi “Tüm Sohbetleri Arşivle” şeklinde kurulmuşken, diğer bir ifade de “Tüm Sohbetleri Temizleyin” denmiştir. Tutarlılık açısından “Tüm Sohbetleri Arşivleyin” şeklinde bir aktarım daha uygun olurdu.

Türkçe karşılıkları sırasıyla “Veri ve Depolama Kullanımı”, “Medyayı Otomatik İndir”, “Fotoğraflar”, “Ses”, “Videolar”, “Belgeler”, “Otomatik İndirme Ayarlarını Sıfırla” (İletişim deneyiminizi en üst seviyede tutmak için Sesli Mesajlar her zaman otomatik olarak indirilir), “Arama Ayarları”, “Düşük Veri Kullanımı (Hücreseleyken Whatsapp arama sırasında kullanılan veri miktarını azaltın)”, “Ağ kullanımı” ve “Depolama Kullanımı”dır. Burada da tercih edilen yaklaşım içerik odaklı, bir diğer ifade ile sözcüğü sözcüğüne olmuştur.

“Yardım” İngilizce alt sekmesinde “FAQ”, “Contact Us”, “Terms and Privacy Policy”, “Licences (@ 2018 WhatsApp Inc. All rights reserved.) ifadeleri yer alır. Bunların Türkçe karşılıkları sırasıyla “Yardım”, “Bize Ulaşın”, “Koşullar ve Gizlilik Politikası”, “Lisanslar (@ 2018 WhatsApp Inc. All Rights Reserved) şeklinde aktarılmıştır. FAQ’nin açılımı aslında “Frequently Asked Questions” (“Sık Sık Sorulan Sorular”) demektir. İfadenin “yardım” şeklinde bırakılmasının nedeni çok çeşitli olabilir. Diğer uygulamalarda da benzer bir yol izleniyor veya bu şekilde bir aktarım daha kısa olduğundan bu yol tercih edilmiş olabilir. Burada kısaltma yapılarak “yardım” sözcüğü tercih edilmiştir. Ayrıca son cümle çevrilmemiş ve olduğu gibi bırakılmıştır.

Son olarak “Arkadaşına Öner” İngilizce alt sekmesi üç ayrı başlığa ayrılmıştır. Bunlar: “Email”, “Message” ve “More”dur. Ayrıca “Cancel” ifadesi de yer almaktadır. Bunların Türkçe karşılıkları sırasıyla “E-Posta”, “Mesaj” ve “Diğer”dir. “Cancel” için “Vazgeç” ifadesi tercih edilmiştir. Burada da sözcüğü sözcüğüne bir aktarım söz konusudur ancak “more” için diğer denmesi bir çeşit adaptasyon olarak kabul edilebilir. Zira more aslında daha fazla seçenek anlamına gelir. Ancak burada diğer alternatifler anlamına gelen diğer sözcüğü tercih edilmiştir.

Sonuç⁶

Görüldüğü gibi Whatsapp Messenger’ın Türkçeye yerleştirilmiş versiyonunda genelde aslına sadık kalınan bir çeviri söz konusudur. Burada bir tezat var gibi görünebilir. Zira yerelleştirme aslında bir ürüne ait içerik ve bileşenlerin başka bir yerel kitleye satılıp kullanılabilmesi için her türlü dilsel, kültürel ve teknik uyarlamadır. Çalışmamızda yerleştirmenin tanımı yapılırken çeviribilimciler ve çevirmenlerin bu tanımı salt dil ve kültürle sınırladığı görülmektedir. Oysa yerelleştirme sadece dil ve kültürel uyarlamayla sınırlı değildir. Pekala teknik bir aktarım da söz konusu olabilir. Örneğin İngiltere’de direksiyonların Türkiye’dekinden farklı yere monte edilmesi de bir tür yerelleştirme. Burada varılmak istenen nokta Whatsapp Messenger’ın Türkçe versiyonun aslına sadık kalmasından dolayı onu yerelleştirme gibi algılamama hatasına düşmemektir. Whatsapp Messenger bir çeşit mobil uygulama servsidir. Bu servisin Türk kullanıcılarına teknik olarak adapte edilme işlemi bile bir çeşit yerelleştirme. Ancak dilsel ve kültürel açıdan bakıldığında izlenen yöntem ve stratejiler açısından Türkçe yerleştirilmiş versiyonda genelde kaynak servise bağlı kaldığı söylenebilir. Bunun nedeni uygulamada karmaşıklığı önlemek ve tutarsızlığın önüne geçmek olabilir. Zira meydana gelebilecek herhangi bir yanlış anlama veya tutarsızlık o ürünün yanlış kullanılmasına yol açabilir ve hatta şirketin politikalarına ters düşecek ifadelerin kullanılmasına sebep olarak müşteri

⁶ Çalışma Whatsapp Messenger’ın yerleştirilmesi alanıyla ilgili olduğundan, söz konusu literatür sınırlı kalmıştır. Ancak çalışmanın bundan sonra oluşturulacak ilgili literatüre katkı yapacağı düşünülmektedir.

ve kullanıcılar açısından güven duygunu zedeleyebilir. Bu nedenle yerleştirilmiş versiyonda aktarım sırasında dilsel ve kültürel açıdan aynılık söz konusudur⁷.

Kaynakça

- Crespo, M.J. (2013) *Web Localization and Translation*, Routledge, London and New York.
Esselink, B. (2000), *A Practical Guide to Localiation*, John Benjamins Publishing Company.
Pym, A. (2004), *The Moving Text: Localization, Translation, Distribution*, Benjamins Publishing Company, Amsterdam and, Philadelphia.
Pym, A. (2014), *Exploring Translation Theories*, Routledge, London and New York.
Yazıcı, M. (2007), *Yazılı Çeviri Edinci*, Multilingual, İstanbul.

İnternet Kaynakları

- Anastasiou D. ve Reinhard S. (2010) "Translating Vital Information: Localisation, Internationalisation, and Globalisation", <http://www.d-anastasiou.com/Publications/Syntheses.pdf> **Erişim Tarihi:**19.08.2018.
Esselink, B. (2003), "The Evolution of Localization", *The Guide to Localization*, p. 21-29.
"Whatsapp Hangi Ülkenin, Whatsapp Kimin" (2016, 2018), <http://www.ilkkimbuldu.com/whatsapp-kimin/> **Erişim Tarihi:** 20.08.2018.

⁷ Çalışmadan elde edilen bulgular ışığında Whatsapp Messenger yerelleştirilmesinde daha çok birebir bir çeviri yöntemi söz konusudur. Bu nedenle stratejiler de bu doğrultuda belirlenmiştir.